

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Sagsnr.: 2014-0035-0253
Dok.: 1340542

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål D og E fra Folketingets Retsudvalg den 13. november 2014

Samrådsspørgsmål D:

”Ministeren bedes redegøre for ministeriets behandling af udleveringssagen vedrørende den 27-årige BH, der er mistænkt for attentatet mod Lars Hedegaard, samt om sagen giver ministeren anledning til at ændre på procedurer og arbejdsgange i ministeriet fremover i lignende sager. Ministeren bedes endvidere redegøre for, om ministeren finder ministeriets håndtering af sagen tilfredsstillende.”

Samrådsspørgsmål E:

”Ministeren bedes redegøre for, om de påstande, der fremføres af Okan Kadir Bektasoglu i artiklen ”Advokat: Dansk sjusk førte til løsladelse af mistænkt attentatmand”, bragt i Politiken den 24. oktober 2014 om dels mangler i udleveringsanmodningen fra de danske myndigheder, dels at den pågældende blev løsladt allerede den 8. juli 2014, er korrekte. Ministeren bedes endvidere redegøre for, om ministeren i forlængelse af de fremsatte påstande, har været i kontakt med de tyrkiske myndigheder for at få afklaret baggrunden for disse påstande.”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Der er stillet to samrådsspørgsmål, som jeg vil besvare samlet.

Allerførst vil jeg gerne starte med endnu engang at understrege, at jeg finder Tyrkiets adfærd i denne sag både beklagelig og uacceptabel.

Status i sagen er den, at de tyrkiske myndigheder har bekræftet, at den person, kaldet BH, som Københavns Politi mistænker for at stå bag drabsforsøget mod Lars Hedegaard, er blevet løsladt i Tyrkiet.

Men de danske myndigheder har fortsat ikke kunnet få nogen nærmere redegørelse fra de tyrkiske myndigheder om, hvad begrundelsen for løsladelsen er, eller hvornår løsladelsen er sket.

Og det er naturligvis i sig selv ganske uacceptabelt.

[Europarådskonventionen]

2. Inden jeg går nærmere ind i spørgsmålet om Justitsministeriets behandling af sagen, vil jeg kort ridse op, hvad det er for internationale regler, der gælder i denne sag.

Da det drejer sig om udlevering af en person fra et land uden for EU, er det ikke reglerne om den europæiske arrestordre, der gælder, men derimod Europarådets konvention om udlevering fra 1957.

Det er en konvention, som både Danmark og Tyrkiet har tiltrådt, og det er altså den ”aftale”, der gælder mellem Danmark og Tyrkiet, når vi taler udlevering.

3. Konventionen forpligter landene til at udlevere lovovertrædere, når visse betingelser er opfyldt.

Den grundlæggende betingelse for udlevering er, at der skal være tale om en forbrydelse, der er strafbar både efter lovgivningen i det land, som begærer om udlevering, og efter lovgivningen i det land, som anmodningen er fremsat over for.

Det er det, der også kaldes kravet om ”dobbelt strafbarhed”.

Det er endvidere en betingelse, at forbrydelsen i begge lande vil kunne medføre en fængselsstraf på mindst 1 år.

Konventionen indeholder herudover en række andre betingelser om, at der eksempelvis ikke må være tale om politiske forbrydelser, ligesom forbrydelsen ikke må være forældet.

4. I denne sag er det Justitsministeriets klare opfattelse, at de forskellige betingelser i 1957-konventionen er opfyldt.

Det er imidlertid sådan, at det i sidste ende er det land, som skal udlevere personen – i dette tilfælde Tyrkiet – der træffer afgørelse om, hvorvidt der kan ske udlevering.

[Justitsministeriets rolle i udleveringssager]

5. Jeg synes også, at der er grund til at sige et par ord om den funktion, som Justitsministeriet har i udleveringssager, som den vi her taler om.

Det følger af 1957-konventionen, at begæringer om udlevering skal sendes mellem de to involverede landes justitsministerier.

Der er altså et formelt krav i konventionen om, at en begæring om udlevering af en person til strafforfølgning i Danmark, skal komme fra det danske justitsministerium.

I praksis foregår det på den måde, at det er den politikreds, som har efterforskningen i sagen, der udfærdiger en udleveringsbegæring.

I den forbindelse skal politikredsen også sørge for, at der foreligger en kendelse fra retten om, at der på baggrund af sagens oplysninger er grundlag for at varetægtsfængsle den pågældende. Rettens kendelse indgår altså i udleveringsbegæringen.

Herefter er det så Justitsministeriet, der fremsender udleveringsbegæringen.

Det er også det, der er sket i denne sag, hvor Justitsministeriet har fremsendt udleveringsbegæringer udfærdiget af Københavns Politi til det tyrkiske justitsministerium. Fremsendelsen er sket ad diplomatisk vej via Udenrigsministeriet og den danske ambassade i Ankara.

6. I udleveringssager vil der ofte – ud over fremsendelsen af den formelle begæring om udlevering – også være en direkte kontakt mellem de involverede politi- og anklagemyndigheder i de to lande.

Det har også været tilfældet i denne sag.

Københavns Politi har således – via politiets forbindelsesofficer i Ankara – været i løbende kontakt med de tyrkiske myndigheder om sagen.

Det er der ikke noget usædvanligt i.

Og Justitsministeriet har så løbende holdt sig orienteret om sagen via Københavns Politi og forbindelsesofficeren.

[Forløbet i den konkrete udleveringssag]

7. Det var lidt om den retlige ramme og ministeriets funktion i udleveringssager som denne.

Jeg vil nu gå over til det nærmere forløb i den konkrete sag.

Jeg har tidligere haft lejlighed til at redegøre herfor bl.a. under et samråd i Udenrigsudvalget og i Udenrigspolitisk Nævn. Men jeg tror nu alligevel, at det kan være nyttigt for os alle lige at opridse forløbet.

Justitsministeriet har forud for samrådet oversendt en tidslinje for sagsforløbet til Retsudvalget i forbindelse med besvarelsen af udvalgets spørgsmål nr. 99.

Den vil jeg henvise til for så vidt angår en gennemgang af de sagsbehandlingsskridt, som Justitsministeriet har foretaget.

8. Som bekendt udspringer sagen af det attentatforsøg, som blev begået mod Lars Hedegaard den 5. februar sidste år.

Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et helt uacceptabelt og meget alvorligt angreb mod en person, der er offentligt kendt for sine holdninger. Den slags skal vi ikke tolerere.

Lykkeligvis havde gerningsmanden ikke held med sit forehavende, og Lars Hedegaard slap fra episoden med livet i behold.

Men det lykkedes som bekendt gerningsmanden at flygte.

På baggrund af Københavns Politis efterforskning i sagen fandt politiet dog frem til en mulig identitet på gerningsmanden.

Og efterforskningen viste samtidig, at den mistænkte person formentlig opholdt sig i Tyrkiet.

9. Derfor anmodede Københavns Politi i januar i år Justitsministeriet om at fremsende en anmodning til Tyrkiet om anholdelse og udlevering af den pågældende, kaldet BH, til retsforfølgning i Danmark.

I den forbindelse blev BH også efterlyst via bl.a. Interpol.

Det er altså først i januar i år, at der starter en udleveringssag i Justitsministeriet.

I februar sendte Justitsministeriet et tillæg til udleveringsbegæringen til Tyrkiet med supplerende oplysninger om, hvorfor Københavns Politi formodede, at den pågældende opholdt sig i Tyrkiet.

Det efterfølgende samarbejde mellem dansk og tyrkisk politi førte til, at BH den 25. april i år blev anholdt i Istanbul af de tyrkiske myndigheder.

10. Umiddelbart efter anholdelsen sendte Justitsministeriet i begyndelsen af maj måned – efter anmodning fra Tyrkiet – en ny udleveringsbegæring til Tyrkiet.

Og midt i maj måned sendte Justitsministeriet et tillæg til udleveringsbegæringen med supplerende oplysninger om bevisgrundlaget i sagen. Det skete også efter anmodning fra Tyrkiet.

11. I den efterfølgende periode modtog Københavns Politi og Justitsministeriet oplysninger om, at den pågældende selv ønskede at blive udleveret til Danmark.

Der kom også oplysninger om, at en domstol i Tyrkiet den 20. maj havde truffet beslutning om, at udlevering kunne ske, og at BH skulle forblive varetægtsfængslet indtil da.

Men Justitsministeriet og Københavns Politi fik dog også oplysninger om, at udleveringen – trods rettens accept – først skulle godkendes endeligt på ministerielt niveau i Tyrkiet.

I juli måned modtog de danske myndigheder så oplysninger om, at BH skulle have køret beslutningen om varetægtsfængsling, men altså ikke selve udleveringsbeslutningen.

[Status i august 2014]

12. Det var status i sagen, da der i slutningen af august pludselig opstod problemer med at komme i kontakt med BH.

Han har både en tyrkisk forsvarer i forbindelse med selve udleveringssagen og en dansk forsvarer i forbindelse med straffesagen om drabsforsøget.

Og den danske forsvarsadvokat prøver på et tidspunkt at komme i kontakt med sin klient i Tyrkiet, men uden held.

Efter henvendelse til de tyrkiske myndigheder modtager politiets forbindelsesofficer i Ankara i slutningen af august oplysninger om, at BH skulle være blevet flyttet til et andet fængsel med henblik på udlevering.

Og der modtages også oplysninger om, at han nu skulle være overgivet til den tyrkiske sikkerhedstjeneste.

Når jeg siger ”sikkerhedstjeneste”, tænker jeg på MIT, fordi Justitsministeriet konkret fik oplysning om, at BH var overdraget til MIT. Og at MIT ifølge ny lovgivning i Tyrkiet var ansvarlig for sager om udlevering af udenlandske statsborgere.

Det er også derfor, at PET retter henvendelse til MIT.

13. Trods henvendelser i løbet af september fra forbindelsesofficeren i Ankara til de tyrkiske myndigheder, og trods PET’s forsøg på at få oplysninger om BH’s opholdssted, lykkedes det ikke at få oplysninger om den pågældende.

Og det giver naturligvis anledning til bekymring, når det pludselig ikke er muligt at komme i kontakt med en dansk statsborger, der sidder fængslet i et andet land.

Men de oplysninger, som de danske myndigheder havde frem til den 2. oktober gav ikke anledning til at tro, at den pågældende var blevet løsladt. Myndighederne regnede således med, at der fra tyrkisk side fortsat blev arbejdet på en udlevering.

Men i lyset af de fortsatte meldinger om usikkerheden i forhold til, hvor BH opholdte sig, blev der som sagt i løbet af september

fra dansk side presset på for at få oplyst, hvad der var op og ned i sagen.

Helt konkret blev der fra politiets forbindelsesofficer rettet flere henvendelser til det tyrkiske justitsministerium, og som sagt forsøgte PET også at få oplysninger om den anholdtes opholdssted.

Og forbindelsesofficerens henvendelser førte til et møde med det tyrkiske justitsministerium den 2. oktober 2014.

[Oplysning om løsladelse]

14. På mødet den 2. oktober modtager forbindelsesofficeren oplysninger om, at den pågældende muligvis er blevet løsladt. Men oplysningerne er uklare.

De nye oplysninger undersøges derfor af Københavns Politi, som den 6. oktober i forbindelse med en afhøring af et familiemedlem får oplysninger, der yderligere underbygger forlydendet om, at den pågældende er blevet løsladt i Tyrkiet.

Det er dog som bekendt først, da en dansk embedsmandsdelegation tager til Ankara, at det på et møde den 18. oktober lykkes at få bekræftet fra de tyrkiske myndigheder, at den pågældende er blevet løsladt.

Efterfølgende har det tyrkiske udenrigsministerium i en pressemeddelelse den 22. oktober oplyst, at løsladelsen ikke er sket efter ønske fra den tyrkiske regering, men derimod som følge af en domstolsbeslutning.

[Fortsat ingen redegørelse fra Tyrkiet]

15. Jeg har både den 16. og igen den 20. oktober skrevet til den tyrkiske justitsminister og understreget, at dette er en meget vigtig sag for den danske regering, og at Danmark forventer hurtigst muligt at få en redegørelse for, hvad der er sket.

Det gælder både oplysninger om, hvornår BH er blevet løsladt, og hvad baggrunden for løsladelsen nærmere er.

Den 3. november har Justitsministeriet via den danske ambassade i Ankara rykket de tyrkiske myndigheder for svar.

Men status er desværre fortsat den, at Justitsministeriet ikke har modtaget nogen officiel redegørelse fra Tyrkiet.

[Mangler i udleveringsbegæringen]

16. Så vil jeg kommentere på udtalelserne fra BH's tyrkiske forsvarsadvokat om, at den danske udleveringsbegæring skulle have været mangelfuld.

Det fremgår af den artikel, som spørgeren henviser til, at det nærmere skulle dreje sig om, at der i udleveringsbegæringen skulle have stået, at BH var eftersøgt for "drab" og ikke "drabsforsøg".

Det anføres også, at der skulle mangle beviser mod BH.

Og at det skulle være grundene til, at BH blev løsladt.

17. Jeg kan hertil oplyse, at der i de udleveringsbegæring, som Justitsministeriet har sendt til Tyrkiet, udtrykkeligt står, at BH er mistænkt for drabsforsøg.

Justitsministeriet kan derfor afvise, at der er skrevet forkert i de fremsendte udleveringsbegæringer.

Det fremgår da også af den nævnte afgørelse af 20. maj i år fra en tyrkisk domstol, som altså godkendte udleveringen, at sagen drejer sig om udlevering for drabsforsøg.

18. For så vidt angår påstanden om manglende beviser, så fremsendte Justitsministeriet tilbage i maj supplerende oplysninger om bevisgrundlaget i sagen efter anmodning fra de tyrkiske myndigheder.

Og Justitsministeriet har ikke kendskab til, at Tyrkiet skulle betragte det fremsendte materiale som utilstrækkeligt.

Igen kan der henvises til, at en tyrkisk domstol den 20. maj traf afgørelse om, at der kunne ske udlevering.

[Rygter om løsladelse 8. juli]

19. Det fremgår også af den nævnte artikel, at BH ifølge en tyrkisk avis skulle være blevet løsladt den 8. juli i år.

Som jeg allerede har sagt et par gange, så har Justitsministeriet endnu ikke fået oplyst af de tyrkiske myndigheder, hvornår BH er blevet løsladt.

Justitsministeriet har dog fået oplyst, at BH's danske forsvarer over for Københavns Politi har bekræftet, at han besøgte BH i fængslet i Tyrkiet den 18. juli i år.

Det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at oplysningen fra den tyrkiske avis ikke kan være rigtig.

20. Der har været mange rygter og spekulationer fremme om, hvad der kan være sket i sagen, og det understreger bare endnu engang, at der er behov for en fyldestgørende redegørelse fra Tyrkiet.

Og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder det ganske uforståeligt og uacceptabelt, at Danmark endnu ikke har modtaget en sådan redegørelse.

Regeringen vil naturligvis fastholde presset på de tyrkiske myndigheder for at få klarhed over, hvad der er sket, og hvorfor BH er blevet løsladt.

[Kritik af Justitsministeriet?]

21. Der er endelig spurgt om, hvorvidt sagen giver anledning til at ændre Justitsministeriets håndtering af lignende sager fremover.

Til det kan jeg sige, at Justitsministeriet naturligvis vil kigge på forløbet for at se, om der er noget, der kunne have været gjort anderledes.

Og derfor har jeg bedt om, at Justitsministeriet også tager denne sag med, når man næste gang mødes med Rigsadvokaten, SØIK [Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet] og Rigspolitiet og drøfter erfaringer med håndteringen af internationale straffesager.

Men det skal samtidig understreges, at set med Justitsministeriets briller har de danske myndigheder behandlet sagen helt efter bogen.

Og jeg har ikke grundlag for at mene, at det ikke skulle være tilfældet.

[Afrunding]

22. Hvad sker der så nu i forhold til at få den pågældende til Danmark?

Jo, de danske myndigheder fortsætter naturligvis bestræbelserne på at finde den pågældende, så vi kan få ham udleveret til strafforfølgning i Danmark.

Det siger sig selv, at denne sag er højt prioriteret af politiet.

Og jeg vil gerne understrege, at den pågældende fortsat er internationalt efterlyst og derfor vil kunne blive anholdt på ny, hvis han dukker op et andet sted i verden.

Den pågældende skal på ingen måde føle sig sikker.

Tak for ordet.